

**DRAAGVLAK VOOR
FLEXIBELE
ONDERWIJSTIJDEN
ONDER
OUDERS EN
LEERKRACHTEN**

REGIOPLAN
BELEIDSONDERZOEK

DRAAGVLAK VOOR FLEXIBELE
ONDERWIJSTIJDEN ONDER OUDERS
EN LEERKRACHTEN

- eindrapport -

Dr. M. de Weerd
Dr. M.C. Paulussen-Hoogeboom

Regioplan
Jollemanhof 18
1019 GW Amsterdam
Tel.: +31 (0)20 – 531 53 15

Amsterdam, mei 2015
Publicatienr. 14195
OND1357521

© 2015 RegioPlan, in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van RegioPlan.

RegioPlan aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

1 INLEIDING

In navolging op het experiment flexibilisering onderwijstijd heeft het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap Regioplan onderzoek laten doen naar het draagvlak voor flexibele onderwijstijden onder ouders en leerkrachten. Het gaat, voor alle duidelijkheid, om ouders en leerkrachten die geen kinderen hebben op scholen die aan het experiment flexibele onderwijstijd hebben deelgenomen.

De ouders zijn met een webenquête benaderd door IPSOS. De leerkrachten zijn eveneens met een webenquête benaderd via het Flitspanel van GfK.¹ In beide onderzoeken ging het om een korte vragenlijst waarin vergelijkbare vragen werden gesteld. Alvorens de respondenten de vragen voorgelegd kregen, lazen zij onderstaande toelichting over flexibele onderwijstijden. In hoofdstuk 2 doen we verslag van de resultaten van het onderzoek onder ouders en in hoofdstuk 3 staat het draagvlak voor flexibele onderwijstijden onder leerkrachten beschreven.

2 DRAAGVLAK ONDER OUDERS

Vijfhonderd ouders zijn met de webenquête bevraagd over hun mening over flexibele onderwijstijden. Zij beantwoordden een aantal vragen na het lezen van onderstaande toelichting.

Toelichting flexibele onderwijstijden voor ouders

Sinds augustus 2011 mogen twaalf basisscholen in Nederland, in het kader van een experiment, gedurende een periode van drie jaar werken met flexibele onderwijstijden.

Deze scholen mogen tijdens de experimentperiode op twee punten afwijken van de wet:

- ze mogen onderwijs aanbieden tijdens de centraal vastgestelde vakanties;
- ze mogen een vierdaagse schoolweek aanbieden.

Volgens de huidige wetgeving mogen scholen wel onderwijs aanbieden in de vakanties, maar tellen deze uren niet als onderwijstijd en krijgt de school geen geld om de leerkrachten voor deze uren te betalen. Onder de huidige wetgeving geldt tevens dat scholen niet vaker dan zeven keer per jaar een vierdaagse lesweek mogen aanbieden.

¹ Zie bijlage 1 voor details over de steekproeven en de weging die in de analyses die in dit rapport worden gepresenteerd is toegepast.

Als een school werkt met flexibele onderwijstijden kan dit voor ouders betekenen dat:

- zij de dagen dat hun kind in de vakanties les heeft gehad op een ander moment (buiten de reguliere schoolvakanties) als vakantiedagen kunnen opnemen;
- hun kind mogelijk één dag per week vrij is.

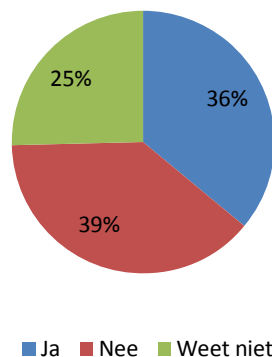
Verder is het zo dat de ouders, in samenspraak met school, zelf kunnen bepalen hoe de minimale onderwijstijd van hun kind(eren) over het jaar wordt verdeeld. Dat betekent dat er op de dag, door de week, en door het jaar heen gevarieerd kan worden met de roosters.

Ouders kunnen er overigens altijd voor kiezen om het rooster van hun kind(eren) conform het 'normale' rooster vorm te geven.

De eerste vraag die de ouders gesteld werd, was of zij het prettig zouden vinden als de (toekomstige) basisschool van hun kind(eren) zou werken met flexibele onderwijstijden. De antwoorden hierop staan weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 1 Mening ouders over flexibele onderwijstijden

Zou u het prettig vinden als de (toekomstige) basisschool van uw kind(eren) zou werken met flexibele onderwijstijden?

De meningen van ouders over flexibele onderwijstijden zijn sterk verdeeld. Een kwart van de ouders weet niet of zij het prettig zouden vinden als de school van hun kinderen zou gaan werken met flexibele onderwijstijd, 39 procent zou dat niet prettig vinden en 36 procent zou dat wel prettig vinden.

Er is geen verband van de opvatting van ouders over flexibele onderwijstijd met het aantal uur dat er gemiddeld in een gezin wordt gewerkt, het opleidingsniveau, het inkomen van de ouders of de leeftijd van het oudste kind van de ouders.² Er is evenmin een relatie met de opvattingen van ouders over

² Dat wil zeggen dat we geen significante verschillen vonden op de genoemde achtergrondfactoren tussen de groepen ouders met verschillende opvattingen.

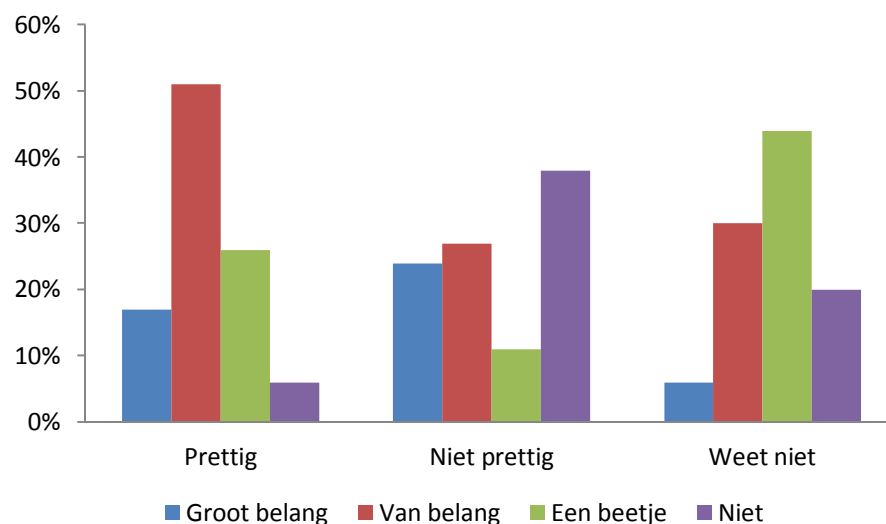
flexibele onderwijstijden en samenstelling van hun gezin (eenoudergezinnen al dan niet met betaald werk of tweoudergezinnen met een of twee werkende ouders of twee ouders zonder betaald werk).

Belang

De ouders kregen vervolgens de vraag voorgelegd in hoeverre het al dan niet werken met flexibele onderwijstijden van belang zou zijn bij de keuze voor een school. Voor iets meer dan de helft van de ouders zou dat een belangrijke factor zijn bij de keuze voor een school. Voor ongeveer een kwart zou die keuzefactor een beetje belangrijk, en voor eveneens ongeveer een kwart van de ouders is het werken met flexibele onderwijstijden niet van belang bij de keuze voor een school.

Het belang van het werken met flexibele onderwijstijden bij de keuze van een school hangt samen met de mening van ouders: de meeste ouders die niet weten of zij flexibele onderwijstijden prettig zouden vinden, denken dat flexibele onderwijstijden een beetje of niet van belang zouden zijn bij de keuze voor een school. Voor iets meer dan de helft van de ouders die het niet prettig zouden vinden als de school van hun kinderen zou gaan werken met flexibele onderwijstijden, zou het al dan niet werken met flexibele tijden van (groot) belang zijn bij de keuze voor een school. Voor zo'n twee derde van de ouders die flexibele onderwijstijden wel zien zitten, zou het werken met flexibele onderwijstijden een belangrijke factor vormen bij de keuze voor een school.

Figuur 2 Het belang van flexibele onderwijstijden bij de keuze voor een school

Overstappen

Niet prettig

Bijna de helft van de ouders die het niet prettig zouden vinden als er flexibele onderwijstijden op de school van hun kinderen zou worden ingevoerd, zou overstappen naar een andere school als dat toch zou gebeuren. Een kwart van hen zou dat niet doen en eveneens ongeveer een kwart weet niet of zij in dat geval over zou stappen naar een andere school.

Wel prettig

Voor een kwart van de ouders die het werken met flexibele tijden wel zien zitten, zou dat een reden zijn om over te stappen naar een school die dat zou gaan doen. 36 procent van deze groep ouders weet niet of ze zou overstappen naar een andere school. Voor 41 procent van de ouders die het wel prettig zou vinden om gebruik te kunnen maken van flexibele onderwijstijd zou het geen reden zijn om over te stappen naar een andere school als de eigen school er niet toe over zou gaan om met flexibele tijden te gaan werken.

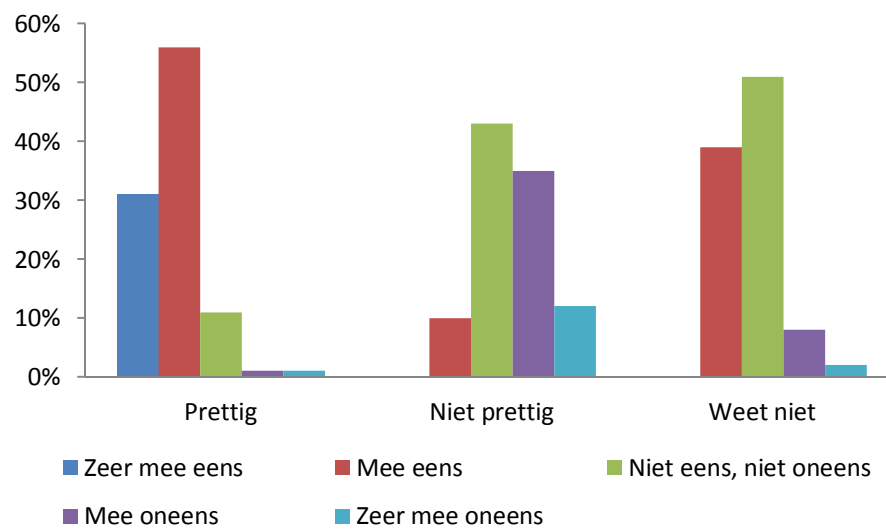
Weet niet

Voor de ouders die niet weten wat ze vinden van flexibele onderwijstijden is het al dan niet gaan werken met flexibele onderwijstijden geen reden om naar een andere school over te stappen of weet men niet of dat een reden zou zijn om over te stappen naar een andere school.

Afstemming werk en privé

Van degenen die negatief tegenover flexibele onderwijstijden staan, verwacht een opvallend groot deel dat flexibele onderwijstijden geen positief effect zullen hebben op de mogelijkheden om werk en privé op elkaar af te stemmen. Degenen die neutraal en degenen die positief zijn, hebben vaker positieve verwachtingen van de mogelijkheden om werk en privé op elkaar af te stemmen dan degenen die tegen die invoering van flexibele onderwijstijd zijn. Degenen die geen mening hebben over flexibele onderwijstijden hebben minder uitgesproken ideeën over het effect van flexibele onderwijstijden op de mogelijkheden om werk en privé op elkaar af te stemmen.

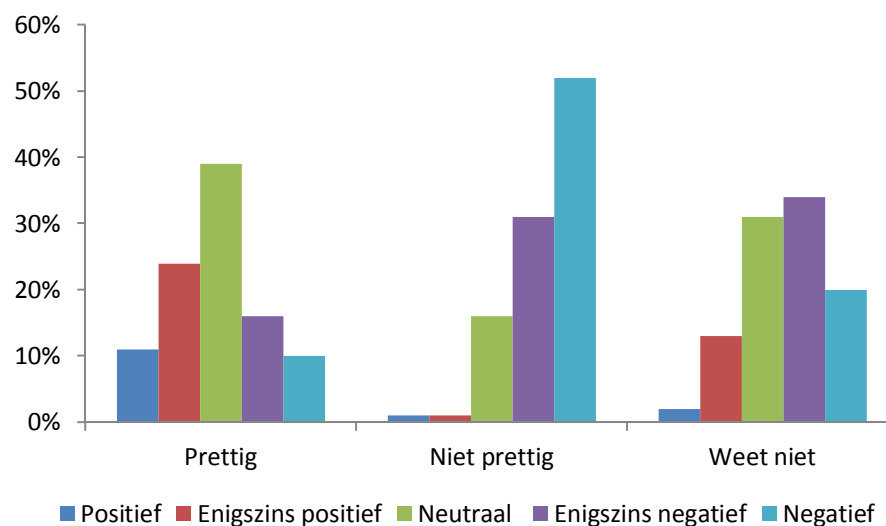
Figuur 3 Reactie op de stelling 'flexibele onderwijstijden maken het makkelijker om werk en privé op elkaar af te stemmen'

Extra kosten

Meer dan de helft van de alle respondenten staat negatief tegenover eventuele extra kosten die het invoeren van flexibele onderwijstijden met zich mee zou brengen. Het meest negatief hierover zijn degenen die het niet prettig zouden vinden als er op de school van hun kind(eren) flexibele tijden zouden worden ingevoerd (zie onderstaande figuur). Het minst negatief zijn de voorstanders van het invoeren van flexibele onderwijstijd.

Figuur 4 Hoe positief of negatief staat u tegenover een hogere vrijwillige ouderbijdrage bij invoering van flexibele onderwijstijden?

Nadelen

Alle 503 respondenten kregen de vraag gesteld welke nadelen zij zagen van flexibele onderwijstijden. 167 ouders gaven aan geen nadelen te kunnen benoemen. Dit zijn vooral ouders die geen mening hebben over flexibele onderwijstijden (58) en ouders die positief ten opzichte van flexibele tijden staan.

Een groot aantal ouders ziet wel nadelen van flexibele onderwijstijden. De nadelen die ouders noemen, zijn onder te verdelen in drie categorieën: nadelen voor ouders/het gezin (42% van de antwoorden), nadelen voor het kind/de kinderen (40% van de antwoorden) en nadelen voor de school/het onderwijs (18% van de antwoorden).

Uit de antwoorden die ouders gegeven hebben, blijkt dat het concept 'flexibele onderwijstijd' voor hen een lastig concept is. Zo is als nadeel voor ouders vaak genoemd dat zij hun werktijden aan zouden moeten passen. Flexibele onderwijstijd lijkt dan te worden opgevat als een keuze van de school om leerlingen steeds op een andere moment vrij te geven in plaats van als een keuzemogelijkheid voor ouders om bijvoorbeeld zelf te bepalen wanneer zij vakantie op kunnen nemen voor hun kinderen of om hoe laat zij hun kinderen 's ochtends aan school willen laten beginnen.

Kind is wellicht één dag in de week vrij. Hoe moeten, t.b.v. de opvang, ouders dit regelen met werkgevers?

Van tevoren niet weten wanneer het kind vrij heeft.

Van de ouders wordt een te flexibele instelling verwacht

Ouders moeten hun werktijden aan gaan passen

Een nadeel voor de kinderen dat door veel ouders genoemd wordt, is dat het werken met flexibele tijden (te) veel onrust met zich meebrengt als gevolg van de verschillende begin- en eindtijden of dat de klas zelden compleet zal zijn.

Rommelig, geen structuur met dezelfde klas-samenstelling. kinderen zijn erg gebaat bij rust en regelmaat en dat help je hiermee om zeep.

Een enkele ouder noemt consequenties van flexibele onderwijstijd voor de manier van lesgeven op school.

Niet alle kinderen kunnen goed omgaan met vrijheden en lesplanning. Leerkrachten moeten er goed op geschoold zijn, ze moeten wellicht anders lesgeven dan ze gewend waren.

Voordelen

Van de 503 ouders hebben er 257 een of meer voordelen van flexibele onderwijstijden genoteerd. Het meest genoemde voordeel is dat men zelf kan bepalen wanneer men op vakantie gaat. Soms wordt daarbij expliciet aangegeven dat men nu buiten het hoogseizoen op vakantie kan, waardoor het minder duur wordt. Een voordeel in dit verband dat door een enkeling wordt genoemd is dat niet iedereen meer tegelijk op vakantie gaat.

Een deel van de ouders stelt dat het voor hen makkelijker wordt om werktijden en schooltijden op elkaar aan te laten sluiten en ziet mogelijkheden om meer tijd met de kinderen door te gaan brengen. Een enkeling noemt daarbij als voordeel dat er minder gebruik hoeft te worden gemaakt van buitenschoolse opvang. Een enkeling ziet individualisering van het lesaanbod als bijkomend voordeel of de mogelijkheid om vrij te nemen als het kind dat nodig heeft bijvoorbeeld omdat het te moe is.

Het woord flexibel zegt het al, er zijn meer mogelijkheden in het indelen van de week/het schooljaar. Hierdoor kan betere afstemming plaatsvinden met werkende ouders, maar ook met vakanties buiten de vaste vakanties.

3 DRAAGVLAK ONDER LEERKRACHTEN

988 leerkrachten hebben een webenquête ingevuld over flexibele onderwijstijden. Zij kregen alvorens de vragen te beantwoorden, onderstaande toelichting te lezen.

Toelichting flexibele onderwijstijden voor leerkrachten

Sinds augustus 2011 mochten 12 basisscholen in Nederland, in het kader van een experiment, gedurende een periode van 3 jaar werken met flexibele onderwijstijden.

Deze scholen mogen tijdens de experimentperiode op twee punten afwijken van de wet:

- ze mogen onderwijs aanbieden tijdens de centraal vastgestelde vakanties;
- ze mogen een vierdaagse schoolweek aanbieden.

Volgens de huidige wetgeving mogen scholen wel onderwijs aanbieden in de vakanties, maar tellen deze uren niet als onderwijstijd en krijgt de school geen geld om de leerkrachten voor deze uren te betalen. Onder de huidige wetgeving geldt tevens dat scholen niet vaker dan zeven keer per jaar een vierdaagse lesweek mogen aanbieden.

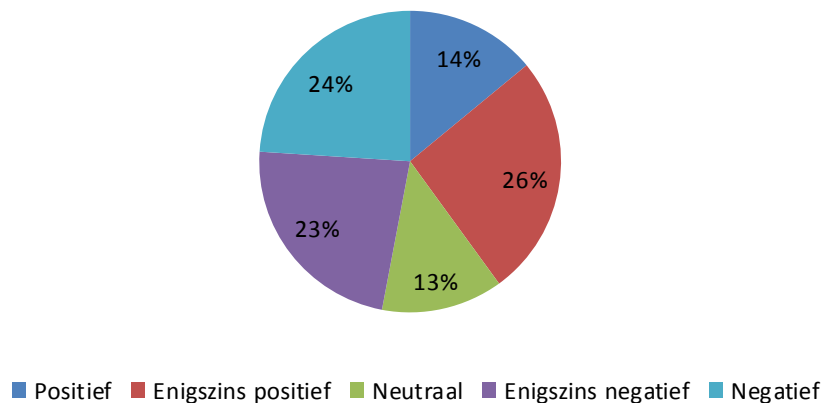
Als een school werkt met flexibele onderwijstijden kan dit voor leerkrachten betekenen dat:

- zij flexibelere werktijden hebben, meer vergelijkbaar met werknemers buiten het onderwijs;
- zij tijdens de reguliere schoolvakanties moeten werken;
- zij de dagen dat zij in de vakanties les hebben gegeven op een ander moment (buiten de reguliere schoolvakanties) als vakantiedagen kunnen opnemen;
- zij de aanwezigheid van leerlingen moeten registreren;
- zij (meer) geïndividualiseerd les moeten gaan geven;
- de begin- en eindtijden van het personeel op dezelfde school van elkaar kunnen verschillen.

Na het lezen van de toelichting kregen de leerkrachten de volgende vraag voorgelegd: hoe zou u er tegenover staan als de directie van uw school zou willen overstappen op het werken met flexibele onderwijstijden? De meningen daarover blijken sterk verdeeld (zie figuur 5). Iets meer dan 40 procent staat daar positief tegenover en een ongeveer even groot deel van de leerkrachten staat daar negatief tegenover. Iets meer dan 10 procent van de leerkrachten staat neutraal tegenover het overstappen op werken met flexibele onderwijstijden.³

Figuur 5 Mening leerkrachten over flexibele onderwijstijden

Hoe zou u tegenover het willen overstappen op het werken met flexibele onderwijstijden staan

Voor 51 procent van de leerkrachten die negatief tegenover het werken met flexibele onderwijstijden staan, zou het invoeren van flexibele onderwijstijden op de school waar zij werkzaam zijn een reden om over te stappen naar een andere school. 36 procent van deze leerkrachten weet niet of zij in dat geval

³ In de analyses is gekeken of er een relatie was tussen de opvattingen van het onderwijzend personeel over flexibele tijden en hun leeftijd, aantal jaren werkervaring in het onderwijs en functiecategorie. Die relatie bleek er niet te zijn.

zouden over stappen naar een andere school en voor 14 procent van de leerkrachten die negatief ten opzichte van het invoeren van flexibele onderwijstijden staan, zou het geen reden zijn om over te stappen naar een andere school.

Voor 55 procent van de leerkrachten die positief zijn over de invoering van flexibele onderwijstijden zou dat geen reden vormen om over te stappen op een school die het werken met flexibele onderwijstijden in gaat voeren. 13 procent van de leerkrachten die positief ten opzichte van flexibele onderwijstijden is, zegt wel een overstap te willen maken naar een school die met flexibele onderwijstijden zou gaan werken en 32 procent weet niet of ze in dat geval zou overstappen naar een andere school.

Van de leerkrachten die aangeven neutraal tegenover de invoering van flexibele onderwijstijden te staan, denkt 5 procent over te stappen naar een school die niet met flexibele onderwijstijden werkt en denkt 1 procent over te stappen naar een school die wel flexibele onderwijstijden invoert.

Voordelen

Alle respondenten kregen de (open) vraag voorgelegd welke voordelen zij voor leerkrachten zien van het werken met flexibele onderwijstijden.⁴ Zeventig procent van de leerkrachten heeft een of meer voordelen genoemd. Dertig procent van de leerkrachten zegt geen voordelen van flexibele onderwijstijden te zien.

Zestig procent van de voordelen die door de leerkrachten worden genoemd, hebben betrekking op de uitgebreidere mogelijkheden in de indeling van hun werktijd en privétijd. Het meest genoemde voordeel in dit verband is dat leerkrachten dan ook buiten schoolvakanties op vakantie kunnen. Maar ook dat de werktijden beter afgestemd kunnen worden op de tijden van de overige gezinsleden, of het makkelijker kunnen plannen van andere zaken zoals nascholing of artsbezoek, worden door leerkrachten als voordeel genoemd.

Daarnaast ziet een deel van de leerkrachten voordelen voor de (kwaliteit) van het onderwijs. Zestien procent van de antwoorden valt in deze categorie. Deze voordelen laten zich samenvatten als meer maatwerk voor leerlingen. Concrete voorbeelden van voordelen die leerkrachten hebben genoteerd zijn: minder klassikaal onderwijs, meer individuele aandacht voor kinderen, kindgericht werken, gepersonaliseerd leren en daardoor nieuwe didactieken, differentiatie neemt toe, niet om 8.30 uur al les moeten geven aan kinderen die zelf ook nog vaak heel slaperig zijn en beter aansluiten bij het bioritme van leerlingen en soms worden daar ook leerkrachten bij genoemd.

⁴ 332 leerkrachten noemden 1 voordeel, 247 leerkrachten 2 voordelen, 135 3 voordelen, 39 leerkrachten 4 voordelen en eveneens 39 leerkrachten noemden 5 voordelen van flexibele onderwijstijden. In de vragenlijst werd ruimte geboden voor het noemen van maximaal 5 voordelen.

Een deel van de leerkrachten noemt voordelen die te maken hebben met de organisatie van het onderwijs in het algemeen. Elf procent van de antwoorden valt in deze categorie, waaronder zaken genoemd zijn als: meer samenwerking van leerkrachten op een groep waardoor een klas minder een eiland wordt, gedoe met lesgebonden en niet-lesgebonden uren voorbij, nu onderwijstijd in 40 weken dan misschien in 45 weken, 'geen zes weken zomervakantie', vermindering van werkdruk, betere spreiding van werkdruk. Een deel van de leerkrachten verwacht of hoopt dat het invoeren van flexibele onderwijstijd zal leiden tot minder leerlingen in de groep.

Ongeveer 5 procent van de antwoorden heeft betrekking op de voordelen die leerkrachten zien voor met name ouders van kinderen in de schoolgaande leeftijd, om werk en privé beter op elkaar af te stemmen en het zelf in kunnen plannen van vakanties.

Daarnaast heeft een deel van de leerkrachten de verwachting dat het gaan werken met flexibele onderwijstijden tot meer autonomie in het plannen van de eigen werkzaamheden zal leiden. Hierbij worden meer tijd voor administratieve taken, meer tijd voor andere werkzaamheden en het voorbereiden van de lessen op de werkdag genoemd. Zo'n twee procent van de antwoorden valt in deze categorie.

Een aantal leerkrachten verwacht dat hierdoor een duidelijker onderscheid zal kunnen worden gemaakt tussen werk en overwerk:

Overwerk is dan ook eens gezien als werk, nu werk je altijd te veel en compenseer je nooit.

Ik denk dat onze uren dan beter 'geteld' worden en dat overwerken dan uitbetaald wordt?

Ongeveer een procent van de voordelen die door leerkrachten genoemd zijn valt in deze categorie.

Nadelen

12 procent van de leerkrachten zegt geen nadelen van flexibele onderwijstijden te kunnen benoemen. 88 procent noemde ten minste één nadeel van het werken met flexibele onderwijstijden.⁵

Er zijn drie nadelen die door een groot aantal respondenten naar voren worden gebracht. Het eerste nadeel dat door een veel respondenten wordt genoemd, betreft de extra werkdruk die men verwacht van het werken met flexibele onderwijstijden. Die extra werkdruk wordt vooral gezien als gevolg van een toename van de administratieve lasten.

⁵ 146 leerkrachten noemden 5 nadelen van flexibele onderwijstijden, 136 noemden 4 nadelen, 267 drie nadelen, 243 noemden 2 nadelen en 207 leerkrachten hebben 1 nadeel van flexibele onderwijstijden genoemd.

Daarnaast ziet een groot deel van de respondenten als nadelig effect van flexibele onderwijstijden dat de groep zelden compleet is. Daaraan worden zowel praktische bezwaren gekoppeld (hoe toetsen te plannen, wanneer klassikale activiteiten, instructies vaak moeten herhalen voor steeds verschillende leerlingen) als genoemd dat dit een negatief effect zou hebben op de groepsdynamiek en er te weinig rust en veiligheid voor de kinderen in de groep is.

Een derde nadeel dat door een groot aantal leerkrachten is genoemd, heeft te maken met het contact met collega's. Veel leerkrachten verwachten dat dat contact minder zal worden als gevolg van flexibele onderwijstijden. In dit verband wordt ook genoemd dat het met flexibele onderwijstijden lastiger wordt om overlegmomenten en of vergaderingen te plannen.

Andere nadelen die door een veel beperkter aantal respondenten genoemd worden, laten zich als volgt samenvatten:

- Het wordt voor leerkrachten moeilijker om werk en privé op elkaar af te stemmen.
- Een verwachte verslechtering van de arbeidsvoorwaarden. Hierbij worden bijvoorbeeld genoemd minder vakantiedagen, buiten reguliere werktijden moeten gaan werken en het nog meer moeten gaan werken zonder dat daar meer loon tegenover staat.
- (nog meer) Overgeleverd zijn aan de wensen van de schoolleiding/een verlies van mogelijkheden om het werk zelf te plannen.
- Minder duidelijkheid voor zowel leerkrachten, ouders als leerlingen.

Een deel van de respondenten stelt vragen over of heeft opmerkingen bij het werken met flexibele onderwijstijden. Voorbeelden daarvan zijn:

- *De huidige bekostiging is onvoldoende om dit te organiseren.*
- *Er wordt meer gevraagd van de professionaliteit van de leerkracht. Is die wel voldoende?*
- *Belangrijk om overzicht te hebben. Veel leerkrachten ontbreekt het daaraan.*
- *Als er onvoldoende kennis van leerlijnen is.*
- *Als er onvoldoende structuur is.*
- *Als men denkt dat het goedkoper is.*
- *Als het geen eigen keuze van de leerkrachten en ouders is.*
- *Als het niet goed georganiseerd wordt kan een leerkracht een marionet worden van de wensen van ouders en management.*
- *Gebouwen zijn er niet op ingericht. Dat moet worden verbeterd.*

Een ander type antwoorden dat door meerdere respondenten is gegeven, heeft betrekking op de omslag die nodig is om te kunnen gaan werken met flexibele onderwijstijden:

- *Cultuuromslag teweeg moeten brengen (dit kost energie).*
- *Aanbod van de lessen is nog niet afgestemd op flexibele onderwijstijden.*
- *Aanpassen aan nieuw werkschema dat je al vele jaren eigen is.*

Daarnaast wordt een aantal keren genoemd dat gevreesd wordt voor de kwaliteit van het onderwijs:

- *Daling opbrengsten.*
- *Een groep kinderen leert met elkaar en door elkaar, de sociale coherentie die in deze leeftijdsfase zo belangrijk is wordt doorbroken, echt heel slecht voor de sociale ontwikkeling en de leerontwikkeling.*
- *Doordat leerlingen meer op eigen programma werken, heb je minder tijd voor extra hulp. Je bent meer basaal aan het uitleggen.*

Tot slot vraagt een aantal respondenten zich af of leerlingen wel voldoende vakantie krijgen wanneer gewerkt zou gaan worden met flexibele onderwijstijden.

4 CONCLUSIES

Verschillende verwachtingen

Voor- en tegenstanders hebben verschillende verwachtingen van flexibele onderwijstijden. Zo verwachten leerkrachten die positief ten opzichte van flexibele onderwijstijden staan dat deze mogelijk een positief effect op de werkdruk hebben, terwijl tegenstanders vaker de verwachting hebben dat de werkdruk juist zal toenemen als gevolg van het werken met flexibele onderwijstijden. Een deel van de ouders blijkt te verwachten dat de invoering van flexibele onderwijstijden betekent dat zij hun werktijden aan moeten gaan passen en dat het combineren van werk en privé lastiger wordt. Deze ouders staan vaak negatief ten opzichte van flexibele onderwijstijden. De ouders die positief ten opzichte van flexibele onderwijstijden staan, verwachten werk en privé beter af te kunnen stemmen. Voorstanders van flexibele onderwijstijden noemen daarnaast de individualisering van het onderwijs vaker als positief punt, terwijl tegenstanders vooral bang zijn voor te veel onrust in de klas als gevolg van flexibele onderwijstijd.

Draagvlak voor flexibele onderwijstijden

Er is zowel onder ouders als onder leerkrachten draagvlak voor flexibele onderwijstijden. Alhoewel er onder beide groepen een aanzienlijk deel negatief ten opzichte van flexibele onderwijstijden staat, is er in beide groepen een bijna even zo groot deel (bij de ouders 39 tegenover 36%) of een iets kleiner deel (onder de leerkrachten 47 tegenover 40%) dat positief ten opzichte van flexibele onderwijstijden staat. Een kwart van de ouders en ruim tien procent van de leerkrachten staat (vooralsnog) neutraal ten opzichte van flexibele onderwijstijden.

BIJLAGE 1

Ouders

De 500 ouders die aan het onderzoek hebben meegewerkt, maken deel uit van het online panel van Ipsos. Het gaat om ouders met een of meer kinderen in de leeftijd van 2 tot en met 10 jaar. De respons is gewogen op de volgende factoren: geslacht, leeftijdscategorie (18-34, 34-49, 50+), opleidingsniveau (laag, midden, hoog) en regio (drie grote steden met randgemeenten, rest West, Noord, Oost, en Zuid). Daardoor zijn de in dit rapport gepresenteerde resultaten representatief.

Leerkrachten

Voor het onderzoek zijn 2604 leerkrachten uit het Flitspanel benaderd met de enquête. 988 van hen hebben de enquête ingevuld, wat neerkomt op een responspercentage van 38 procent. Er is gewogen voor leeftijd, geslacht en deeltijdklasse binnen de groep werkzame personen in het primair onderwijs, zodat de gepresenteerde resultaten van het onderzoek representatief zijn.

Regioplan Beleidsonderzoek

Jollemanhof 18

1019 GW Amsterdam

T 020 531 531 5

E info@regioplan.nl

I www.regioplan.nl